

**KAPOSVÁRI EGYETEM
CSOKONAI VITÉZ MIHÁLY PEDAGÓGIAI FŐISKOLAI KAR**

AKKREDITÁCIÓS JELENTÉSE

2006/8/IX/2. sz. MAB határozat

A MAB plénuma által felkért kari látogató bizottság:

	Bábosik István	
	DSc	
	kari elnök	
Fehér Irén	Papp Gabriella	Juhász Gábor
CSc	PhD	PhD
Mankovits Tamás		Fehér Gergely
DOSz képviselte		HŐOK képviselte

**A plénumhatározat dátuma:
2006. október 27.**

KAPOSVÁRI EGYETEM Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Kar	Akkreditációs minősítés A
--	-------------------------------------

AZ AKKREDITÁCIÓS MINŐSÍTÉS INDOKLÁSA

A Kar akkreditálható, mert eleget tesz a MAB követelményrendszerében a főiskolai karral szemben támasztott akkreditációs feltételeknek.

A kar esetében az akkreditációs minimum egyértelműen teljesül, s a működés minőségének vizsgálata alapján nem találtatott olyan súlyos hiányosság, amely a Kar további működésének akkreditációját kétségessé tenné.

MINŐSÉGÉRTÉKEKLÉS

- **Oktatás – képzés**

Az oktatás-képzés szintje egyenetlennek, s az országos intézményi átlag nívóján mozognak ítélnélhető, s elmarad a tárgyi feltétel-rendszer adta lehetőségektől. A hiányosságok oka többek között a markáns személyi fejlesztési koncepció tartós hiánya, a szakmai kontroll esetlegessége, valamint az oktatói kapacitás mennyiségi és minőségi elégtelensége.

Mindezek ellenére az oktatói testület és a hallgatók közösen színvonalas kulturális- és sport-életet hoztak létre és működtetnek az egyetemen, ami erős kötődést alakított ki a hallgatókban az egyetem iránt. Ki kell emelni emellett, hogy az oktatók igen pozitív, segítőkész, empatikus magatartást tanúsítanak a hallgatók iránt. Ennek köszönhetően az oktatók és hallgatók közti kapcsolat figyelmet érdemlően jó.

- **Személyi feltételek**

A személyi feltételek nem kielégítőek, különösen a *tanulásban akadályozottak pedagógiája* és a *magyar nyelv és irodalom* szakok esetében. A személyi feltétel-rendszer kialakítása, a látogatás során nyert információk szerint, hosszabb időtávon keresztül esetleges szempontok alapján, gyakran rögtönzésszerűen folyt.

További probléma, hogy a kari, majd az egyetemi vezetés nem kezelte súlyának megfelelően az oktatók tudományos fokozat szerzésének ügyét.

A személyi feltételek tekintetében mennyiségi problémák is jelentkeznek, amennyiben az oktatási-képzési feladatok ellátásához a kari kapacitás túlzottan szűkös. Ennek következtében az oktatók túlterheltek, s ez további akadályozó tényező a fokozat szerzés vonatkozásában.

- **Tárgyi feltételek**

A tárgyi feltétel-rendszer vonatkozásában a kar ellátottsága az országos átlagot messze meghaladja.

- **Kutatás-fejlesztés**

A már említett hiányos személyi feltétel-rendszer természetesen negatívan hat a kutatás-fejlesztés helyzetére, ezen keresztül pedig a tananyag és az alkalmazott módszerek korszerűségére is. Egészében véve megfogalmazható, hogy a kutatás-fejlesztés szempontja, problematikája, feladatköre nem szerepel a kari vezetés koncepciójának tartósan érvényesülő prioritásai között. A kutatás-fejlesztés hiányosságai különösen a *neveléstudomány* területén szembetűnőek, s ez a hallgatók felkészültségében, teljesítményeiben is tükröződik.

- **Vezetés értékelés**

A Kaposvári Egyetem több felsőoktatási intézmény integrációja eredményeképpen a közelmúltban jött létre. Jelenleg két nagy tömb, az egyetemi és a pedagógiai szakterület alkotja. A két szakterület hallgatói létszáma közel azonos: 2500-2500 fő körüli.

A hallgatói létszámok azonossága ellenére a két szakterület ellátottsága, kezelésmódja aszimmetrikusnak mondható az egyetemi vezetés részéről, a pedagógikum rovására, főként személyi-fejlesztési vonatkozásban.

Természetesen az eltérő feltétel-rendszert részben magyarázza az a tény, hogy az egyetem megalakulását követő rövid idő alatt a vezetés nem tehetett meg mindent a pedagógiai szakterület személyi felzárkóztatása érdekében, azonban változatlanul fenntartható az a kérdés, hogy nem tehetett volna-e többet ezen a területen?

- **Minőségbiztosítási rendszer megléte, működtetése**

A minőségbiztosítási rendszer formailag létezik, működtetésének hatása azonban kevésbé regisztrálható az oktatás-képzés, a kutatás-fejlesztés, illetve az oktatói háttér fejlesztésének területén. A neveléstudományi szakterület vonatkozásában a minőségbiztosítás felhúzó, színvonalat emelő hatása nem érzékelhető.

A KAR TOVÁBBI MŰKÖDÉSÉRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK:

A kar és egyben az egyetem jövője döntően a szakmai-tudományos orientáció erősítésén, s ehhez kapcsolódóan az oktatói háttér gyors, következetes és koncepciózus fejlesztésén múlik. Mind a *tanulásban akadályozott*, mind a *magyar nyelv és irodalom* szak esetében **időközi ellenőrzése szükséges, (2008. december 31.)** hogy a megfogalmazott hiányosságokat az intézmény ill. kar megszüntette-e.

Ezen a területen kell látványos lépéseket tennie mindenképp, s a majdani LB-nek is elsősorban erre kell figyelnie. Természetesen ehhez az egyetemi vezetés részéről a kar a jelenleginél számottevően nagyobb támogatást kell, hogy kapjon.

A székhelyen kívüli képzésre fordított energiákat a székhelyen folyóképzés minőségi fejlesztésére célszerű fordítani, ezért a **kihelyezett képzések megszüntetését javasoljuk.**

Tudományág megnevezése: NEVELÉSTUDOMÁNYOK	
A tudományághoz tartozó képzések	<i>akkreditációs minősítés</i>
Felsőfokú szakképzés (FSz)	
<p><u>Megnevezés: Ifjúságsegítő</u> <u>A képzési program OKJ száma:</u> 55 8419 02 (nappali, levelező 4 félév) <u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok <u>Képzésben résztvevő társintézmény</u></p>	
Alapképzések	
<p><u>Megnevezés: óvodapedagógus</u> <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 6 félév, levelező 6 félév székhelyen kívül: Pécs nappali 6 félév, levelező 6 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 158/1994. (XI.17.) <u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága: óvodapedagógus</u> (nemzetiségi szakirányokkal) PEDAGÓGUSKÉPZÉS; óvodapedagógus, tanító képzési ág</p> <p><u>Megnevezés: tanító</u> <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 8 félév, esti 8 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 158/1994. (XI.17.) <u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága: tanító</u> (nemzetiségi szakirányokkal) PEDAGÓGUSKÉPZÉS; óvodapedagógus, tanító képzési ág</p>	
Szakirányú továbbképzések	
<p><u>Megnevezés: óvodapedagógusi, fejlesztési</u> <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 5 félév, székhelyen kívül: Pécs <u>Képesítési követelmény rendeletszáma:</u> 28/1997. (IX.16.) MKM <u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok</p> <p><u>Megnevezés: tanító, fejlesztési (differenciáló)</u> <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 5 félév <u>Képesítési követelmény rendeletszáma:</u> 28/1997. (IX.16.) MKM <u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok</p> <p><u>Megnevezés: óvodapedagógusi, tanítói gyógytestnevelés</u> <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> szakirányú továbbképzési szak, levelező 5 félév <u>Képesítési követelmény rendeletszáma:</u> 4/1998. (II.13.) MKM <u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok</p>	

A

A tudományág általános értékelése

A *Neveléstudományok* tudományághoz tartozó egy FSz, két alapképzési szak és három szakirányú továbbképzési szak minőségértékelésének alapján javasolt mindegyik akkreditálása, miközben határidőkhöz kötött feladatok megjelölése is javasolt.

A szakon oktatók valamennyien elméleti-tudományos és/vagy gyakorlati tevékenységet és ezzel összefüggésben az oktatott tárgy korszerűsítését is végzik. Az oktatók kutatási-fejlesztési tevékenysége főként a tananyagfejlesztésben, a tantervfejlesztésben és a gyakorlati képzés színvonalának emelésében realizálódnak. Jelentős még a pályázati és a publikációs tevékenység is. Országos szinten ismert és elismert műhelye a Kar az *erkölcsfilozófiai* és *nevelési* téma kutatásának. A nemzetközi tudományos életbe való bekapcsolódást szorgalmazni, segíteni kell.

Az értékelt szakok tárgyi és személyi feltételei, valamint a kutatási fejlesztési tevékenység a kart képessé teszi arra, hogy a jelenleg is működő, és újabb FSz képzéseket indítson, a működő alapképzéseken és az értékelt három szakirányú továbbképzési szakon a képzést folytassa. *Mesterszintű* képzésre jelenleg nem képes, de a hallgatóknak a mester szintű képzésbe való továbblépéshez a szükséges feltételeket biztosítani kell.

Az *óvodapedagógusok* és a *tanítók* képzése regionális funkciót tölt be. A felhasználók és a hallgatók véleménye a képzésről dokumentáltan jó. Az egyetemnek az érdeke, hogy a dél-dunántúli régióban a legnagyobb és legszélesebb palettájú (FSz. alapképzés, szakirányú továbbképzés) alsófokú pedagógusképző központ – *Kar* - jelenleg is jó pozícióját, rangját megtartsa, érdeke a szakok további jó színvonalon való működése. Ezért az *óvodapedagógusok* és a *tanítók* képzéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételeket valamennyi műveltségi területen optimálissá kell tenni annak érdekében, hogy e szakokon a képzés a kétféle rendszer követelményeinek megfelelően, hogy a szakokon jelenleg is oktatók szakmai önbecsülése megmaradjon (feléledjen) az integrált intézményben.

A fejlesztésre a mesterszintre való felkészítés érdekében is szükség van. Ebben a megközelítésben mindenekelőtt a tudományos fokozattal rendelkezők számának növelése fontos feladat. A Karon a jelenleg nagy létszámú (32 fő) PhD képzésben résztvevő oktatónak biztosított kedvező feltételeken túl a lobbizás, a menedzselés feladatát is vállalnia kell, egy-egy fokozat megszerzésének ne lehessenek „adminisztratív” akadályai. (*Témavezető hónapokig nem olvassa el a leadott anyagot, bíráló a határidőt semmibe véve nem értékeli, stb.*)

A Karhoz jelenleg 4 tanszék tartozik: a *Pedagógia*, a *Pszichológia*, az *Óvodapedagógia* és *Gyógynevelés* Tanszék. A látogatás alkalmával megerősítést nyert az önértékelés, mely szerint az *ifjúságsegítő* FSz, az *óvodapedagógus*, a *tanító* alapképzési, az *óvodapedagógus fejlesztési* és a *tanító (differenciáló) fejlesztési* szakirányú továbbképzési szakokon a *Pedagógia*, a *Pszichológia* és az *Óvodapedagógia* tanszék oktatói között az együttműködés jó. A felsorolt szakok mindegyikében főtárgyként szerepel a *pszichológia*.

A *tanító*, az *óvodapedagógus* és a szakirányú továbbképzési szakokon a *pszichológia* főtárgy CSc fokozattal rendelkező felelőse egyben a *Pszichológia* tanszék vezetője és az *óvodapedagógus* szak szakfelelőse is.

Az *ifjúságsegítő* FSz képzésben a *pszichológia* felelőse PhD fokozattal rendelkezik, de tudományági besorolásában az írásos anyag nem következetes. A kötet elején a *pszichológia* PhD fokozattal rendelkező szakfelelőst a *Neveléstudományok*-hoz sorolják, később a főtárgy-felelősök megnevezésénél ugyanaz az oktató a *Pszichológia* tudományágba van besorolva.

A *Pszichológia* tanszék létszáma a beadvány szerint 6 fő, ketten tudományos fokozattal (CSc, PhD) rendelkeznek. A két kollegával való találkozás során is igazolást nyert az, hogy a korábban említett szakokon a *pszichológia* oktatásának minősége biztosított, de meg kell jegyezni, hogy óraterhelésük a tűréshatáron túli. A 4 fő nem tudományos fokozattal rendelkező oktató főként a *pszichológia* elméleti tárgyakhoz tartozó gyakorlatok vezetésében van jelen. A *Pszichológia* tanszék munkája – a korábban említett szakokon – a TDK munka és szakdolgozati konzultációk területén is megtalálható. A *pszichológián* túlmenően más szakokon és tanszékeken sem egyértelmű és pontos az oktatók tudományági besorolása.

A képzések akkreditációs minősítésének indoklása, egyedi megjegyzések:

Ifjúságsegítő felsőfokú szakképzés

A látogatás időpontjáig - 2006. 05. 02. 03- egyik képzési formában (nappali, levelező 71 fő) sem volt kimenő évfolyam. 2006. júniusban végeznek az első e képzésben résztvevő hallgatók. Az alábbi értékelés mindkét képzési formára vonatkozik.

Oktatás-képzés

A képzési követelményekben szereplő kompetenciák megszerzését a szakképzés tartalmi biztosítják. Az oktatók ismeretek követik a gyakorlat változását. A tananyag és a megadott irodalom korszerű. A képzés folyamatában szerzett kompetenciák alkalmasak a tudományághoz tartozó, a pedagógia karon működtetett alapképzési szakok (*óvodapedagógus, tanító*) specifikus tartalmainak megalapozására és az előírt kreditérték befogadására. A képzés erősen gyakorlatorientált. (60%/40%) A gyakorlóléhelyekkel kötött szerződések szerint szervezik a gyakorlatokat, melyeket szakképzett gyakorlatvezetők és tereptanárok irányítanak.

Személyi feltételek

A szak felelőse PhD fokozattal rendelkező, teljes munkaidőben foglalkoztatott főiskolai docens. Tudományos fokozatának tudományági besorolása: pszichológia. A fő tantárgyak felelősei a követelményeknek megfelelnek, 80%-ban teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók, akik a kar más képzéseiben is részt vesznek. A látogatás időpontjában a szakon oktatók 43%-a tudományos fokozattal rendelkezett, 2 oktató fokozatszerzése folyamatban van. Valamennyi elméleti tárgyat és gyakorlatot minimum 10 éves pedagógiai gyakorlattal rendelkező vezető oktató tanít, illetve vezet.

Tárgyi feltételek

A képzés tárgyi feltételei jók. Mindaz a lehetőség, melyet az egyetem kiváló infrastruktúrája nyújt, a szakon is biztosított. A gyakorlóléhelyeken a tárgyi feltételek ugyancsak optimálisak.

Kutatás-fejlesztés

A szakon oktatók tudományos tevékenysége a tanított tárgyhoz kapcsolódik; a tanított tárgy tudományági megfelelése biztosított. Valamennyi tudományos fokozattal rendelkező oktató az egyetem más karán vagy a pedagógiai kar más szakjain is tanít. Kutatási témáik 100%-ban a humán tudományok kategóriájába tartoznak. A szakon a tudományos diákköri tevékenység és a demonstrátori tevékenység a szervezés stádiumában van, ezekről nincsenek adatok.

Óvodapedagógus alapképzési szak

Az 1978-ban indult óvodapedagógus képzés erősítette a főiskolai kar regionális szerepét a pedagógusképzésben és a továbbképzésben.

Az alábbi értékelés egyaránt vonatkozik a nappali és a levelező tagozatra- valamennyi értékelési szempontban. A székhelyen kívüli képzésben a személyi feltételek minimális mértékben eltérőek, de ez nem befolyásolja az ott folyó munka minőségét.

Oktatás-képzés

Az óvodapedagógus képzés célja a közoktatás óvodai nevelésre vonatkozó elvárásainak megfelel. Az *óvodapedagógus* szak óra- és vizsgatervét, az oktatás minőségét a szakmai bizottságok és a kar vezetői évente felülvizsgálják, és a gyakorlat igényeinek megfelelően a szükséges változtatásokat megteszik, amelyeket a tematikák, a gyakorlati képzés útmutatói, a szakdolgozati témák és a záróvizsga témakörei igazolnak. Összességében az oktatás- képzés tartalma megfelel a képesítési követelményeknek, biztosított a képzés alapképzési szakon történő folytatása. Javasolható, hogy a tartalomban hangsúlyosabb legyen a *jogi szabályozásban bekövetkezett és várható változások*, valamint a *szülői jogok, és a pedagógus jogainak és kötelességeinek* megismertetése.

A kompetencia alapú képzés megfelel a felhasználói igényeknek, és alkalmassá teszi a

hallgatókat az óvodás gyermekek nevelésére. A kompetenciák megszerzésének folyamatában fontosnak tartják a hagyományok továbbélését, a képzés rendszerszemléletű megvalósítását és a hallgatók szakmai motivációinak megszilárdítását. A szak oktatási- képzési tevékenységében a „gazdatanszéken” (*Óvodapedagógia tanszék*) kívül más tanszék oktatói is részt vesznek: a Pszichológia tanszék, a Nyelvi és irodalmi tanszék, az Ének- zenei nevelési tanszék, a Vizuális nevelési tanszék, a Testnevelési tanszék és az Idegen nyelvi tanszék. Így a szak fejlesztése tanszékek közötti együttműködésben valósul meg, melyet a látogatás is megerősített. Ez az együttműködés érvényes a nappali, levelező és a székhelyen kívüli képzésben egyaránt. Az *óvodapedagógus* szak oktatási-képzési tevékenységét az első akkreditáció után, az 1999-ben létrehozott Óvodapedagógia tanszék szervezi, irányítja és koordinálja. Ez a tevékenység a jelenleg érvényes 158/1994. (XI. 17.) és a 77/2002. (IV. 13.) sz. kormányrendeleteknek megfelelően történik. A képzési dokumentumok (tematikák, vizsgakérdések, szakdolgozati témák) azt igazolják, hogy a képzés a társadalmi és a közpolitikai változásokat követve változik, és hogy a 4 fős bázistanszék főként a képzés gyakorlatra orientáltságát erősítette. A gyakorló óvodában tett látogatás szintén megerősítette ezt. Az elmélet és a gyakorlat összhangban van, megvalósul az egymásra épülés, és fokozatosan fejlődik a hallgatók önállósága a gyakorlatok során. Az óvodai szakvezetők és a tanszék oktatói - akik valamennyien gyakorlatvezetők is - közötti napi szakmai kapcsolat, együttműködés eredményeképpen az elmélet és a gyakorlat egysége a szakon optimális.

Személyi feltételek

A szak felelőse a MAB követelményének megfelel: teljes munkaidőben foglalkoztatott tudományos fokozattal rendelkező főiskolai tanár. A 13 főtárgynak 9 felelőse van, közülük 8 fő teljes munkaidőben foglalkoztatott vezető oktató (90%); 2 fő tudományos fokozattal rendelkezik, 3 fő dr. univ., tehát 2006. dec. 31-ig a fokozattal rendelkező főtárgyfelelősök aránya 60%. Ezek a személyi feltételek mindhárom - *nappali, levelező, és a székhelyen kívüli* - képzési formában biztosítva vannak. A szakon 32 fő oktató dolgozik, végzettségük az oktatott tanulmányi területnek megfelel. Az adatokból látható, hogy a szakon a tudományos fokozattal rendelkezők száma viszonylag kevés, számukat növelni kell, hiszen 2007-ben a helyzet kedvezőtlené válhat. A jelenleg PhD képzésben résztvevők fokozat- szerzése 2-3 év múlva lesz esedékes. Ezt a helyzetet a szervezeti átalakítás, valamint a 2000-ben végbement integráció most jelentkező pozitívumai (*pl.: karok közötti áttanítás*) kedvezően befolyásolhatják, de ezen túlmenően az egyetemnek és/vagy a kar vezetésének sürgősen lépnie kell a tudományos fokozattal rendelkezők számának emelése céljából.

A bázistanszék vezetője teljes munkaidőben foglalkoztatott dr. univ. címmel rendelkező főiskolai docens.

A személyi feltételek javítását az is indokoltá teszi, hogy a 4 fő tanszéki oktató kapacitásának kihasználása átlag feletti. Az alapképzésben, a szakirányú továbbképzésekben, az FSz képzésben, valamint más karok és szakok képzéseiben való részvételük a tudományos tevékenységtől, és így a fokozatszeréstől vette és veszi el az időt és az energiát. A fejlesztés, a racionális munkaszervezés és munkamegosztás- az értékek megőrzése mellett- mindenképpen szükséges és sürgős.

Tárgyi feltételek

Az egyetem infrastruktúrája összességében kiváló. Azonban vannak olyan szakok, melyekre ez az állapot nem jellemző, vagyis ezen a területen is egyenetlenség tapasztalható. A látogatott tanszékek közül legjobb helyzetben a *Vizuális nevelési tanszék* és *Testnevelési tanszék* van. A többi tanszéken mint pl.: az Óvodapedagógia, Idegen nyelvi, Ének- zene tanszéken indokolt és szükséges a szakmai igényeknek megfelelő tárgyi feltételek megteremtése (*pl.: mobilizálható tantermi berendezések, szaktantermek, audiovizuális eszközök, az informatikai eszközök hozzáférés lehetőségének javítása*). Mindez nem kíván nagyobb anyagi ráfordítást, „csupán” az egyetem részéről egy olyan szemlélet megerősödését, melyben a Pedagógiai Kar tanszékei státuszukat tekintve hasonlóan az

egyetemi struktúra más alrendszereihez; a kar vezetői az érdekérvényesítő tevékenységet kellene erősíteniük. Ezt indokolja a gyakorló óvoda tárgyi feltételrendszere is.

A gyakorló óvoda 6 gyermekcsoportos, tulajdonképpen jól felszerelt, de rendkívül zsúfolt. Hiányzik a tornaterem, a tároló helyiség, az óvodai dolgozóknak külön helyiség, stb. Mindezek azonban jelentősebb anyagi ráfordítást igényelnek.

Az egyetemi könyvtár igazodik a szak igényeihez, állománya és szolgáltatásai korszerűek, jól szolgálják a hallgatók önálló tanulási tevékenységét.

Kutatás-fejlesztés

A szakon oktatók kutatómunkája szorosan kapcsolódik a képzéshez. Vannak egyéni, tanszéki, kari kutatási témák, és vannak nemzetközi együttműködésben megvalósuló projektek. Eredményeik publikációkban, konferencia-előadásokban, korreferátumokban és főként a szak tananyagfejlesztésében realizálódnak.

Erősíteni kell a hallgatók tudományos munkában való részvételét, a TDK tevékenységet és az OTDK -án való részvételre a felkészítést. Ez a kétlépcsős rendszer bevezetésével együtt járó tevékenység. Fel kell ismerni, és segíteni kell a tehetséges hallgatókat; be kell vonni őket az oktatók tudományos tevékenységébe. Az így szerzett többlettudás és kialakult képességek, attitűdök a mesterszintre való belépés előfeltételei. Már csak emiatt is emelni kell a szakon oktatók körében a tudományos fokozattal rendelkezők számát, akik modellként, együttműködőként nagyobb szerepet kell, hogy vállaljanak a tudományos diákköri tevékenység szorgalmazásában és támogatásában.

A demonstrátori tevékenységet jó színvonalon és kiterjedten végzik a hallgatók. Tanulmányi versenyeken rendszeresen részt vesznek. Mindezek a tevékenységek mintegy reprezentálják a szak tevékenységrendszerét, gyakorlatorientáltságát, a személyesség érvényesülését. Mindezek pozitívumok, de a fejlesztés során gondolni kell a kétszintű képzés elvárásaira, az új követelményekre.

Tanító szak

A Pedagógiai Főiskolai Karon folyó tanítóképzés az 1950-es évek elejétől kezdődően a dél-dunántúli régióban meghatározó szerepet tölt be a tanítók felkészítésében és továbbképzésében. Kezdeményező, újító törekvéseik és gyakorlati képzésük révén a tanítóképzők között kiemelt helyet foglaltak el.

Oktatás-képzés

A tanító szakról megállapítható, hogy a képzés tartalmi, személyi és infrastrukturális adottságai megfelelnek a követelményeknek. A szak önértékelésében részletesen ismertetik a 2004/2005-ös tanévben a végzős nappali és levelező hallgatók, az oktatók és Somogy megye közoktatási intézményeinek igazgatóival készített vizsgálatot, amely mintegy igazolja, hogy a tanítóképzés a képesítési követelményeknek megfelel. E vizsgálat fontos információkat ad, és így lehetőséget arra, hogy a kétlépcsős képzés megvalósítása során a képzési tartalmak meghatározásánál figyelembe vegyék a régióra vonatkozó specialitásokat. E specialitásokat az anyag nem tartalmazza. A jelentésben szereplő képzési és kimeneti követelményeket a HEFOP pályázatban résztvevő intézmények szakemberei dolgozták ki. E munkában a főiskolai kar oktatói is aktívan részt vettek.

Az önértékelés „...oktatás-képzés fejlesztésére vonatkozó...fejlődési trendek...” fejezetében a specialitásokat meg lehetett volna fogalmazni. Ez a régióknak való megfeleléshez szükséges fejlesztési elképzeléseket hitelessé tette volna.

A képzés mindkét formájában a feltételek megegyeznek. Pozitívumként kell említeni, hogy a levelező tagozatos hallgatók gyakorlati tanításait, de nagyjából a zárótanításokat a Kar gyakorlóiskolájában bonyolítják. A gyakorlati képzés szervezése, irányítása és ellenőrzése egyértelműen jónak értékelhető.

Személyi feltételek

A tanító szakon folyó oktatás személyi feltételei megfelelnek a MAB követelményeinek. A szak felelőse teljes munkaidőben foglalkoztatott, a szak tudományágának megfelelő tudományos fokozattal rendelkező főiskolai tanár. A szak oktatási-képzési feladatait jelenleg 13 tanszék látja el: az *Ének- zene nevelési tanszék*, *Idegen nyelvi és irodalmi módszertani tanszék*, *Irodalmi tanszék*, *Magyar nyelvészeti tanszék*, *Matematikai módszertani tanszék*, *Pedagógia tanszék*, *Pszichológia tanszék*, *Technika módszertani*, *Társadalomelméleti tanszék*, *Természetismeret módszertani tanszék*, *Testnevelési tanszék*, *Vizuális nevelési tanszék* és a *Közművelődési tanszék*. A speciális ismeretek oktatásában más karok, szakok és tanszékek oktatói is részt vesznek, pl.: a *Gyógypedagógia tanszék*, a *Könyvtár tanszék* oktatói. Összesen 77 oktató vesz részt a képzésben. Tevékenységük komoly feladatot ró a szakfelelősre, aki a Pedagógiai tanszék vezetője. Ez a helyzet megfelelő, hiszen a tanítóképzésben a szakmódszertant – tantárgypedagógiákat - oktatók és a hallgatók pedagógiai kultúráját a pedagógiában oktatott elméleti tételek kell - kellene - hogy megalapozzák. Ezért nélkülözhetetlen az „egy nyelven beszélés”, vagyis a pedagógiai terminusok megegyező értelmezése. Ennek hiánya a hallgatóban zavart okoz, ami végső soron a pedagógia leértékelődéséhez is vezethet.

A *Pedagógia*, az *Ének-zene nevelési*, a *Vizuális nevelési*, a *Testnevelési* és az *Idegen nyelvi és irodalmi módszertani* tanszékeken tett látogatás nem igazolta azt, hogy ezen a téren az együttműködés folyamatos és konstruktív lenne, hogy valamelyik tanszék, bizottság, vagy más testület vállalná a konzultációs, egyeztető funkciót. Ez nem Kaposvár-specifikus helyzet, a tanítóképzők többségére jellemző. A tanító alapképzési szak tantárgyfelelőseire vonatkozó adatközlés nem következetes. A beadvány 15. oldalának 1. bekezdésében az olvasható, hogy a főtantárgyfelelősök „100%-ban tudományos fokozattal rendelkeznek”; a 2. bekezdésben pedig, hogy egy kivételtől eltekintve mindannyian tudományos fokozattal vagy dr. univ címmel rendelkező oktatók. A beadvány 44. oldalán a főtantárgyfelelősök adatai láthatók.

A látogatás alkalmával társítottuk a tantárgyakat a felelősökkel, ami maradéktalanul nem sikerült. A tantárgypedagógiákat és a pedagógia tantárgyelemeit oktatók tudományági besorolása az előírásoknak megfelel, tehát papírforma szerint minden rendben van. Az óralátogatásokon szerzett tapasztalatok alapján azonban úgy látszik, a kérdés összetettebb. A neveléstudományban szerzett tudományos fokozat, pl. egy egyetemi *magyar*, vagy *történelem*, vagy *matematika* szakon, vagy *mérnök* szakon végzett kollega esetében elismerésre méltó teljesítmény, de úgy vélhető, hogy a neveléstudományokhoz tartozó elméleti tantárgyak *pl. oktatáselmélet* oktatásához szükséges a pedagógia szakos végzettség. A Pedagógia tanszék személyi feltételeinek javítása során e szempontok megfontolása javasolt.

Tárgyi feltételek

Az akkreditációs önértékelés szerint a *tanító* szak tárgyi feltételei optimálisak. A látogatás során szerzett tapasztalatok nem voltak ilyen egyértelműek. Az egyetem preferált karainak, szakjainak tantermei, laboratóriumai a tanítóképzős hallgatók képzésében is rendelkezésre állnak, azokat használják, ami valóban kiváló infrastruktúrát biztosít egyes műveltségterületi képzések számára. De vannak olyan tanszékeke, mint pl. az *Ének- zene nevelés*, vagy az *Idegen nyelvi és módszertani tanszék*, melyek műveltségterületi képzéshez a tárgyi feltételek még nem optimálisak. A kedvező feltételek megteremtése nem kerülne sokba. Az érdekelt oktatók és a hallgatók jó ötleteinek meghallgatása és megvalósítása a képzést és a közérzetet is javíthatja.

Kutatás-fejlesztés

A szakon oktatók kutatási témái a szűkebb szakterületekhez kapcsolódnak. Legtöbb az egyéni kutatás. Az utóbbi 2-3 évben indultak el a tanszéki, a tanszékek közötti kutatások, és a nemzetközi team- munkába való bekapcsolódás.

A szakon szorgalmazzák a TDK tevékenységet, melynek eredményét az OTDK-n való szép

teljesítmények mutatják. Ugyancsak jó eredményeket érnek el a tanító szakos hallgatók az országos tanulmányi versenyeken, kiállításokon, zenei teljesítményeikben. Nemzetközi kapcsolataik is kiterjedtek, jól segítik a szakmai tudás gazdagításán kívüli az idegen nyelv elsajátítását. Mindezek a hallgatói teljesítmények optimizmusra adnak jogot, amikor a MA szintű képzésre bejutás lehetőségeit vesszük számba.

Szakirányú továbbképzési szakok

A Karon a Neveléstudományok tudományágban három szakirányú továbbképzési szakon, az *óvodapedagógus fejlesztési*, a *tanító, fejlesztési (differenciáló)*, valamint az *óvodapedagógusi, tanító gyógytestnevelés* szakirányú továbbképzési szakon folyik képzés.

A MAB követelményeinek mindhárom továbbképzési szak összességében megfelel, a következők alapján:

A Neveléstudományok tudományágban a Karon két alapképzési szakon, az *óvodapedagógus* és a *tanító* szakon folyik képzés.

Mindhárom képzés a fenti alapképzésekben elsajátított elméleti és gyakorlati képzésre épül.

Oktatás-képzés

A képzési tartalmakat a képesítési követelmények alapján határozták meg, azok szervesen épülnek egymásra, az elméleti és a gyakorlati képzés aránya jó. E képzések gyakorlatorientáltsága erős (40%/60%). A gyakorlóhelyekkel szembeni elvárások magasak, ezeket szerződésben rögzítik, azok megvalósulását folyamatosan ellenőrzik. A hallgatók összetétele előképzettségüket és életkorukat tekintve nagyon heterogén. Ennek kiegyenlítését differenciáltan oldják meg oly módon, hogy az átlagosnál több kötelezően és szabadon választható tantárgyat iktatnak be. A képzés a változó közoktatási igényeknek megfelel, a pedagógusok továbbképzésének funkcióját jól teljesíti: a képzések kitérnek az alternatív pedagógiákra, az integrált és az inkluzív nevelésre, az etnikai kisebbségi nevelésre, a multikulturális és interkulturális nevelésre, a szomatikus prevenció és a korrekció alkalmazására, az egészséges életmódra nevelés tudatosítására.

Személyi feltételek

Mindhárom szakirányú továbbképzési szak a MAB személyi feltételekre vonatkozó követelményeinek 2006. dec. 31-ig megfelelt. A szakfelelősök teljes munkaidőben foglalkoztatott dr. univ. címmel rendelkező főiskolai docensek. A főtárgyfelelősök az *óvodapedagógus* és a *gyógytestnevelés* szakon 50%-ot meghaladóan tudományos fokozattal rendelkeznek (jelentős többségben dr. univ. címmel); a *tanító, fejlesztési* szakon ez az arány 35%. Az alapképzési szakokon jelzett személyi probléma természetesen itt is ugyanaz, kevés a 2007. jan. 1. után is tudományos fokozattal rendelkezőnek minősíthető, teljes munkaviszonyban foglalkoztatott oktató. A probléma megoldása fontos, mert a felhasználói körből származó dokumentumok szerint a régióban mindhárom szakra szükség van.

Tárgyi feltételek

Az *óvodapedagógus* és a *tanító fejlesztési* szakon a tárgyi feltételek javítására szükség van, miként azt az alapképzési szakoknál már megfogalmaztuk.

Összességében kiválóak a tárgyi feltételek a *gyógytestnevelés* szakirányú továbbképzési szakon. Olyan sportlétesítmények állnak az egyetem és így a szak rendelkezésére, melyek a magyar felsőoktatásra általában nem jellemzőek. E területen fejleszteni kell a szakkönyv- és folyóirat-állományt.

Kutatás-fejlesztés

Mindhárom szakirányú továbbképzési szakon az órák jelentős részét elismert elméleti és gyakorlati szakemberek látják el. A szakon teljes munkaidőben foglalkoztatott oktatók azonosak az alapképzési szakokon oktatókkal, így kutatási tevékenységük is megegyező. Kutatási témáik a tanított tárggyal kapcsolatosak.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

Az óvodapedagógus szakon a tudományos fokozattal rendelkezők száma viszonylag kevés, számukat növelni kell, hiszen 2007-ben a helyzet kedvezőtlené válhat. A jelenleg PhD képzésben résztvevők fokozat- szerzése 2-3 év múlva lesz esedékes. Ezt a helyzetet a szervezeti átalakítás, valamint a 2000-ben végbement integráció most jelentkező pozitívumai (pl.: karok közötti áttanítás) kedvezően befolyásolhatják, de ezen túlmenően az egyetemnek és/vagy a kar vezetésének sürgősen lépnie kell a tudományos fokozattal rendelkezők számának emelése céljából.

A személyi feltételek javítását az is indokoltá teszi, hogy a 4 fő tanszéki oktató kapacitásának kihasználása átlag feletti. Az alapképzésben, a szakirányú továbbképzésekben, az FSz képzésben, valamint más karok és szakok képzéseiben való részvételük a tudományos tevékenységtől, és így a fokozatszerzéstől vette és veszi el az időt és az energiát. A fejlesztés, a racionális munkaszervezés és munkamegosztás- az értékek megőrzése mellett- mindenképpen szükséges és sürgős.

Az Óvodapedagógia, Módszertani, Idegen nyelvi, Ének- zene tanszékeken indokolt és szükséges a szakmai igényeknek megfelelő tárgyi feltételek megteremtése. (pl.: mobilizálható tantermi berendezések, szaktantermek, audiovizuális eszközök, az informatikai eszközök hozzáférés lehetőségének javítása) Minden nem kíván nagyobb anyagi ráfordítást, „csupán” az egyetem részéről egy olyan szemlélet megerősödését, melyben a Pedagógiai Kar tanszékei státuszukat tekintve hasonlítanak az egyetemi struktúra más alrendszeréhez; a kar vezetői az érdekvédelem tevékenységet kellene erősíteniük. Ezt indokolja a gyakorló óvoda tárgyi feltételrendszere is.

Erősíteni kell a hallgatók tudományos munkában való részvételét, a TDK tevékenységet és az OTDK -án való részvételre a felkészítést. Ez a kétféle rendszer bevezetésével együttjáró tevékenység. Fel kell ismerni, és segíteni kell a tehetséges hallgatókat; be kell vonni őket az oktatók tudományos tevékenységébe. Az így szerzett többlettudás és kialakult képességek, attitűdök az MA szintre való belépés előfeltételei. Már csak emiatt is emelni kell a szakon oktatók körében a tudományos fokozattal rendelkezők számát, akik modellként, együttműködőként nagyobb szerepet kell, hogy vállaljanak a tudományos diákköri tevékenység szorgalmazásában és támogatásában.

Az adott tudományágban az alábbi képzések közül milyen képzésre képes az intézmény¹ .?

FSz képzés (felsőfokú szakképzés)

alapképzés

NEVELÉSTUDOMÁNYOK ÉS PSZICHOLÓGIAI Tudományok	
A tudományághoz tartozó képzések	<i>akkreditációs minősítések</i>
Alapképzések	
<p><u>Megnevezés:</u> logopédia (csak szakpárban vehető fel)</p> <p><u>Képzési szint:</u> főiskolai</p> <p><u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 8 félév</p> <p><u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 168/2000. (IX.29.)</p> <p><u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok és Pszichológiai tudományok</p> <p><u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> gyógypedagógia (logopédia szakiránnyal)</p> <p style="text-align: center;">PEDAGÓGUSKÉPZÉS; gyógypedagógia képzési ág</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> tanulásban akadályozottak pedagógiája</p> <p><u>Képzési szint:</u> főiskolai</p> <p><u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 8 félév, levelező 8 félév, kieg. 5 félév, székhelyen kívül: Pécs</p> <p><u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 168/2000. (IX.29.)</p> <p><u>Tudományági besorolása:</u> Neveléstudományok és Pszichológiai tudományok</p> <p><u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> gyógypedagógia (tanulásban akadályozottak pedagógiája szakiránnyal)</p> <p style="text-align: center;">PEDAGÓGUSKÉPZÉS; gyógypedagógia képzési ág</p>	A
A tudományág általános értékelése	
<p>A pszichológia szakterület átszövi a Karon túl az egész egyetemi képzést. A Pedagógiai Kar Pszichológia tanszéke oktatói a gyógypedagógia kivételével ellátják az egyetemen folyó valamennyi pszichológia tárgy oktatását. A tanszéken tudatos humánpolitikai tervezéssel folyik az utánpótlás képzése. A tanszékvezető minősített oktató, rajta kívül még egy minősítést szerzett kolléga dolgozik, valamint a többi oktató is részt vesz doktori iskolában. A megfelelő szakirodalmi háttérre épülő tematikák alapján biztosított az oktatás. A tanszék munkatársai számos szakdolgozat irányítását vállalják. E dolgozatok minősége megfelelő.</p> <p>A CsVM Pedagógiai Főiskolai Karhoz jelenleg 4 tanszék tartozik: a Pedagógia, a Pszichológia, az Óvodapedagógia és Gyógypedagógia tanszék.</p> <p>A látogatás alkalmával megerősítést nyert az önértékelés, mely szerint az ifjúságsegítő FSz, az óvodapedagógus, a tanító alapképzési, az óvodapedagógus fejlesztési és a tanító (differenciáló) fejlesztési szakirányú továbbképzési szakokon a Pedagógia, a Pszichológia és az Óvodapedagógia Tanszék oktatói között az együttműködés jó. A felsorolt szakok mindegyikében főtantárgyként szerepel a pszichológia.</p> <p>A tanító, az óvodapedagógus és a szakirányú továbbképzési szakokon a pszichológia főtárgy CSc fokozattal rendelkező felelőse egyben a Pszichológia tanszék vezetője és az óvodapedagógus szak szakfelelőse.</p> <p>Az ifjúságsegítő FSz képzésben a pszichológia felelőse PhD fokozattal rendelkezik, tudományági besorolásában az írásos anyag nem következetes. Az ifjúságsegítő FSz kötet elején, ahol a szakfelelőst nevezik meg, a pszichológia PhD fokozattal rendelkező szakfelelősét a Neveléstudományok tudományágába sorolják, később a főtárgyfelelősök megnevezésénél ugyanaz az oktató a Pszichológia tudományágába van besorolva.</p> <p>A pszichológia tanszék létszáma a beadvány szerint 6 fő. 2 fő tudományos fokozattal rendelkezik: CSc és PhD. A két kollegával való találkozás – a látogatott szakon – során is igazolást nyert az, hogy a korábban említett szakokon a pszichológia oktatásának minősége</p>	

biztosított. De meg kell jegyezni, hogy óraterhelésük a tűrészatáron túli. A 4 fő nem tudományos fokozattal rendelkező oktató főként a pszichológia elméleti tárgyakhoz tartozó gyakorlatok vezetésében van jelen.

A Pszichológia Tanszék munkája – a korábban említett szakokon – a TDK munka és szakdolgozati konzultációk területén is megtalálható.

A pszichológián túlmenően más szakokon és tanszékeken sem egyértelmű és pontos az oktatók tudományági besorolása.

A képzések akkreditációs minősítésének indoklása, egyedi megjegyzések:

Logopédia és a tanulásban akadályozottak pedagógiája

Oktatói háttér

A szakokon a szakfelelős a Kar által benyújtott anyagok szerint főállású, gyógypedagógus végzettségű (oligofrénpedagógia-logopédia szakos), minősített oktató, de az LB tényleges látogatása idején minősített, de nem gyógypedagógus végzettségű oktató. Az oktatók egy része a gyakorlatban tevékenykedő gyógypedagógus szakember, aki nem rendelkezik előzetes felsőoktatási tapasztalattal, nincs megfelelő számú és minőségű publikációja, valamint nem minősített tudományos szempontból. A második csoport ugyan minősített oktatókból áll, de nem gyógypedagógus végzettségű és minősítése, kutatási területe sem kapcsolódik a gyógypedagógia tudományterületéhez, vagy nem is minősített, nem gyógypedagógus végzettségű oktató.

A *logopédia* szak esetében látszik a tudatos oktatói háttér kiépítése, míg ez a *tanulásban akadályozottak pedagógiája* esetében nem ilyen markáns. A gyógypedagógus-képzés - különböző formákban - 25 éves a Karon, ill. annak jogelődintézményében. A MAB korábban két alkalommal is kifogásolta az oktatói háttér elégtelenségét. A *tanulásban akadályozottak pedagógiája* esetében a változás, fejlődés nem elégséges.

Infrastrukturális feltételek

Az új, korszerű egyetem tárgyi feltételei kitűnőek. Kivételt képez a könyvtár szakanyagokkal való ellátottsága. A legfrissebb gyógypedagógia szakirodalom csak az olvasóteremben található meg, ill. egy példányban kölcsönözhető, ami nem szolgálja a hallgatói felkészülést. Bizonyos alapkönyvek pedig semmilyen formában sem hozzáférhetők.

A képzések tartalma, a tananyag korszerűsége

A *logopédia* szakon megfelelő tematika, bibliográfia áll a hallgatók rendelkezésére. A *tanulásban akadályozottak pedagógiája* szakon éppen az oktatói háttér hiányosságai miatt a gyógypedagógiai terminológia használata hiányzik, szakszerűtlen megfogalmazások és tematikus elemek találhatók a tematikákban, a szakirodalom nem releváns, nem téma-adekvát, ill. régi, a tematikák kidolgozottsága a felsőoktatási tapasztalat hiányát tükrözi. A módszertani tárgyakból hiányzik a speciális tartalom.

Hallgatói teljesítmények

A hallgatók gyakorlati képzésének dokumentumai a leghagyományosabb többségi pedagógiai tartalmakat tükrözik. Az általános nevelésméleti, didaktikai alapok hiányosak, néhol szakszerűtlenek. A speciális gyógypedagógiai sajátosságok kevésbé olvashatók ki a dokumentumokból. A hallgatói gyakorlatok látogatása is ezt erősítette meg. A szakdolgozati tevékenység egyenetlen. A kiemelkedő dolgozatok mellett szakszerűtlen, a hivatkozásokat nem vagy rosszul értelmező, az empiria általánosítható leírását nélkülöző munkák is találhatók.

A képzések koordinálása

A gyógypedagógus-képzés mindkét szakon szakpárban folyik a nappali tagozaton. Az órarendi struktúra, szak gondozása azt a látszatot kelti, mintha „másodrendű” szak lenne a „főszak” mellett.

A *tanulásban akadályozottak pedagógiája* szakon oktatók túlterhelése körvonalazódik, mivel egy részük más szakon is oktat, másik részük pedig óraadó, aki egyéb főállású munkája mellett látja el képzési feladatát. A tudományos kutatási tevékenység az oktatók körében nem kötődik a szak tudományos bázisához. Jól lehet a gyógypedagógia tágabb köréhez tartozó tudományágak jelesülnek, a feldolgozott témák már egyáltalán nem tartoznak a gyógypedagógia körébe. Az oktatók gyógypedagógiai témájú publikációja hiányos, a többségnél nincs ill. nem megfelelő szintű.

A *tanulásban akadályozottak pedagógiája* szakon, *székhelyen kívüli képzés keretében* Pécsen is folyik oktatás. A minősítettségre, oktatói háttérre, tematikákra és tartalomra vonatkozó észrevételek hatványozottan jelennek meg. A képzésben az elmúlt években a mennyiségi fejlesztésre került a hangsúly: hallgatói létszám növelése, székhelyen kívüli képzés elindítása. A minőségi fejlesztés elmaradt. A székhelyen kívüli képzésre fordított energiákat a székhelyen folyó képzés minőségi fejlesztésére célszerű fordítani.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok

- **A *tanulásban akadályozottak pedagógiája* szakterületen a hiányosságok olyan mértékűek – mindenekelőtt az oktatói háttér tekintetében – ami indokolttá teszi annak előírását, hogy ezeket a hiányosságokat az egyetem, illetve a **kar 2 éven belül szüntesse meg, s a képzés csak ennek a kívánalomnak a teljesülése esetén folytatódjon.****
Ennek az ellenőrzésére a MAB 2006/1/VI/2. sz. határozata értelmében fog sor kerülni, mint „időközi minőségvizsgálat”, amelyet azoknál a szakoknál végez el a MAB, amelyek indítását nem támogatta, de a miniszter engedélyezett. Ezen alapképzési szakok körébe tartozik a *gyógypedagógia* alapszak is a Kaposvári Egyetem Csokonai Vitéz Mihály Pedagógiai Főiskolai Karán.
- A székhelyen kívüli képzésre fordított energiákat a székhelyen folyóképzés minőségi fejlesztésére célszerű fordítani, ezért a **kihelyezett képzések kifutó rendszerben történő megszüntetését javasolják.**
- *Hogyan készüljön fel az intézmény a tudományág tekintetében a soron következő akkreditációs értékelésre?*
A gyógypedagógus-képzésben növelni kell a pályaszocializációt is biztosító, a képzés sajátos, egyedi, a pedagógus-képzésektől eltérő voltát is megjeleníteni képes minősített oktatók számát. A képzési tartalmakat a speciális nevelési szükséglettel összhangban, a tágabb és szűkebb értelemben vett gyógypedagógia elméletének és gyakorlatának korszerű tartalmaival célszerű bővíteni.
- *Mire kívánjuk felhívni a a majdan kiküldendő látogató bizottság figyelmét?*
A következő akkreditációs vizsgálat Látogató Bizottsága figyelmébe ajánlott annak ellenőrzése, hogy a korábbi MAB jelentésekben megfogalmazottakat figyelembe vette-e az intézmény.

Irodalomtudományok és Nyelvtudományok

A tudományághoz tartozó képzések	<i>akkreditációs minősítések</i>
Alapképzések	
<p><u>Megnevezés:</u> magyar nyelv és irodalom (csak szakpárban vehető fel)</p> <p><u>Képzési szint:</u> főiskolai</p> <p><u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 8félév</p> <p><u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 129/2001. (VII.13.)</p> <p><u>Tudományági besorolásai:</u> Neveléstudományok, Irodalomtudományok és Nyelvtudományok</p> <p>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága: magyar BÖLCSÉSZETTUDOMÁNY; magyar képzési ág</p>	A
A tudományág általános értékelése	
<p>Oktatói háttér A testület két tagja a legutóbbi MAB-vizsgálatot követő időszakban PhD-fokozatot szerzett. Az oktatói gárda a világirodalmi tárgyak oktatásához feltétlenül fejlesztésre szorul. Az oktatói háttér a MAB által előírt minimális követelményeknek az alsó küszöbérték szintjén tesz eleget.</p> <p>Infrastrukturális feltételek A tárgyi feltétel-rendszer jónak mondható. A könyvtár a szak által megkívánt könyv és folyóirat-állományt biztosítja.</p> <p>A képzés tartalma, a tananyag korszerűsége A képzés nyelvtudományi részében a tantárgyszerkezetet a MAB 2006/2/IX/4/5.sz határozatában foglaltak figyelembevételével kell kialakítani.</p> <p>Hallgatói teljesítmények Az osztályzatokban tükröződő hallgatói teljesítmények megfelelőek. Ennél szembetűnőbb körülmény azonban az, hogy a képzés folyamatában a testületnek sikerült a hallgatók körében az irodalommal kapcsolatban erőteljes vonzalmat kialakítani, és irodalmi, nyelvészeti jellegű rendezvény-sorozatok keretében aktivizálni őket.</p>	
A tudományágot érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:	
<p>Az oktatói kapacitás további minősített oktatókkal történő bővítése elengedhetetlen. A tantárgyszerkezetet a hivatkozott MAB határozat szerint alakítsák ki. A felsorolt hiányosságokat a kar 2 éven belül szüntesse meg, a képzés csak ennek a kívánalomnak teljesülése esetén folytatódjon.</p>	

Multidiszciplináris bölcsészettudományok	
A tudományághoz tartozó képzések	<i>akkreditációs minősítések</i>
Alapképzések	
<p><u>Megnevezés:</u> informatikus könyvtáros (csak szakpárban vehető fel) <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 8 félév, levelező egyszakos 6 félév, levelező kétszakos 8 félév, esti egyszakos 6 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 129/2001. (VII.13.) <u>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</u> - <u>A jogutód alapszak és képzési területe, képzési ága:</u> informatikus könyvtáros TÁRSADALOMTUDOMÁNY; társadalomismeret képzési ág</p>	A
<p><u>Megnevezés:</u> művelődésszervező <u>Képzési szint:</u> főiskolai <u>Képzési forma és képzési idő (félévekben):</u> nappali 8 félév, levelező 6 félév, levelező 6 félév <u>Képesítési követelmény Korm. rend. száma:</u> 129/2001. (VII.13.) <u>Ha van más tudományági besorolása, annak megnevezése:</u> - <u>A jogutód alapszak képzési területe, képzési ága:</u> andragógia (felnőttképzési szervező és művelődésszervező szakiránnyal) BÖLCSESZETTUDOMÁNY; pedagógia és pszichológia képzési ág</p>	
A tudományág általános értékelése	
<p>A tudományághoz tartozó képzések vizsgálata az alábbi területekre terjedt ki: Humán erőforrás potenciál / oktatói háttér: az oktatók / tantárgyfelelősök többsége megfelel a MAB akkreditációs minimum-követelményeinek.</p> <p>A tárgyi/materiális infrastrukturális feltételek: mind az oktató helyiségek-, mind pedig a szorosabban kapcsolódó szolgáltatási infrastruktúra (pl. könyvtár) a hazai feltételekhez képest kimagasló színvonalat képviselnek és jelentős mértékben képesek hozzájárulni az oktatási / képzési színvonal emeléséhez. Az új, korszerű infrastruktúra – s ennek részeként az új könyvtár - a Kar erősségei között említhető.</p> <p>A képzések tartalma, a tananyag korszerűsége: a tananyagok tartalmilag megfelelnek az általános elvárásoknak, követelményeknek. Folyamatos korszerűsítésük érdekében fontos az oktatói gárda minőségi javítása, valamint a helyben rendelkezésre álló új, modern infrastruktúra fokozatosan egyre nagyobb mértékű és több szempontú kihasználása, az elmélet és a gyakorlat koherenciájának megteremtésével.</p> <p>A hallgatói teljesítmények: speciálisnak, esetlegesnek mondhatók egyelőre, a hallgatói aktivitás fokozása javasolt.</p> <p>A képzések koordinálása: a képzések koordinációjához megfelelő feltételekkel, kapacitásokkal rendelkezik a Pedagógiai Kar.</p>	

A képzések akkreditációs minősítésének indoklása, egyedi megjegyzések:

A MAB által támasztott akkreditációs követelményeknek, minőségi szempontoknak való megfelelést nézve megállapítható, hogy a kar a jelenlegi elvárásoknak képes eleget tenni, megfelelően képviseli és működteti a tudományághoz tartozó képzéseket.

Különösen az anyagi infrastrukturális feltételrendszer képes kielégíteni azokat az igényeket, szükségleteket és elvárásokat, amelyek a minőségi képzés szempontjából elsődleges jelentőséggel bírnak. A rendelkezésre álló magas technikai-műszaki feltételrendszer további, az oktatás, képzés során is alkalmazható szolgáltatások telepítésére és technikai fejlesztések, innovációk kivitelezésére ad lehetőséget. Ennek keretében jelenleg már zajlik pl. a könyvtári anyagok digitalizálása. Az új technológiák a képzések tartalmi fejlődését, valamint új, kiegészítő jellegű képzési területek kifejlesztését és indítását eredményezhetik.

A humán erőforrások tekintetében a kar az elkövetkező szemeszterben jelentős mértékű fejlesztést kell, hogy végrehajtsa. 2006. szeptemberétől a humán potenciál fokozása érdekében várhatóan egy fő minősített oktatóval javul a humánerőforrás-ellátottság. Kérdés azonban, hogy a tanszéki állományhoz tartozó, jelenleg Ph.D. cselekményüket végző munkatársak milyen intervallum alatt képesek a minősítettséget megszerezni.

A tudományágot érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó megjegyzések, javaslatok:

- *Az adott tudományágban az alábbi képzések közül milyen képzésre képes az intézmény? .?*
FSz képzés (felsőfokú szakképzés)

Alapképzés (alapképzés)

A multidiszciplináris bölcsészettudományok terén a kar megfelelő kiindulási feltételekkel, alapokkal rendelkezik, amelyek fejlesztésével képes lehet a jövőbeni elvárások teljesítésére is. Mind az FSz-, mind pedig az alapképzési szinten történő működéshez megfelelőnek minősíthetők az említett kiindulási alapok, köztük elsősorban a materiális szolgáltató jellegű technikai-műszaki háttér.

- *Hogyan készüljön fel az intézmény a tudományág tekintetében a soron következő akkreditációs értékelésre?*

A művelődésszervező képzés esetében különös jelentőséggel bír a tananyagfejlesztés előtérbe helyezése az andragógia képzéssel szemben megjelenő elvárások teljesítésének céljából. A Közművelődési tanszéken folytatott megbeszélésekből kitűnt, hogy a szervezeti egység, ill. a kar stratégiai jellegű fejlesztésként tartja számon a képzési területet.

Az informatikus-könyvtáros képzés fontos munkaerőpiaci momentumot felmutató kezdeményezés, így fejlesztése ezt a szempontot prioritásként kell, hogy visszatükrözze. Célszerű lenne a tervezett technikai-műszaki, technológiai innováció oktatásban megjelenő várható vagy konkrétan elért eredményeit kézzelfoghatóan bemutatni.

Gazdálkodás- és szervezéstudományok	
<i>A tudományághoz tartozó képzések</i>	<u>akkreditációs minősítések</u>
<i>FSz képzés</i>	
<p><u>Megnevezés: Idegenforgalmi szakmenedzser</u> <u>A képzési program OKJ száma: 55 7872 01</u> <u>Ha van más tudományos besorolása, annak megnevezése: -</u> <u>Képzésben résztvevő társintézmény (ha van):</u></p>	A
<i>A tudományág általános értékelése</i>	
<p>A tudományághoz tartozó képzés vizsgálata az alábbi területekre terjedt ki: <i>Humán erőforrás potenciál / oktatói háttér:</i> a KE CSVMPFK a 2004 / 2005. tanévtől indította önállóan az Idegenforgalmi szakmenedzser képzést. Az oktatók / tantárgyfelelősök többsége a Kar állományából kerül ki. Az oktatói gárda jelenleg megfelel a MAB akkreditációs minimum-követelményeinek.</p> <p><i>Tárgyi / materiális infrastrukturális feltételek:</i> mind az oktató helyiségek-, mind pedig a szorosabban kapcsolódó szolgáltatási infrastruktúra (pl. könyvtár) a hazai feltételekhez képest kimagasló színvonalat képviselnek és jelentős mértékben képesek hozzájárulni az oktatási / képzési színvonal emeléséhez.</p> <p><i>A képzések tartalma, a tananyag korszerűsége:</i> a tananyag tartalmilag megfelel az általános elvárásoknak, követelményeknek. Folyamatos korszerűsítésének kérdése, kívánalma összefügg az oktatói gárda minőségi javításának lehetőségeivel.</p> <p><i>Hallgatói teljesítmények:</i> a viszonylag rövid intervallumot feltételező „önálló” képzési tapasztalatok egyelőre nem tükrözik vissza hallgatói részről a befektetett munkát. Ezért a hallgatói aktivitás fokozására van szükség, mivel egyelőre nem jellemző sem az egyéni kutatás, sem pedig a hallgatói diákköri tevékenység a szak esetében. Viszonylag magas a Gazdasági földrajz tárgyból elégtelent szerzett hallgatók aránya.</p> <p><i>A képzések koordinálása:</i> a KE rendelkezik Gazdaságtudományi Karral is. Mivel a szervezeti és működési struktúra jelenleg még erőteljesen formálódik, érdemes az Idegenforgalmi szakmenedzser képzés egyetemi struktúrában elfoglalt helyét és szerepét újragondolni.</p>	
<i>A képzések akkreditációs minősítésének indoklása, egyedi megjegyzések:</i>	
<p>Az idegenforgalmi szakmenedzser képzés jelenleg megfelel a MAB által támasztott minimum elvárásoknak a humán infrastruktúrát nézve. A materiális infrastruktúra tekintetében jelentős mértékű pozitív változás következett be a kar új helyszínre való költözésével, ahol modern színvonalat megtestesítő technikai-műszaki feltételrendszer áll rendelkezésre.</p> <p>Az egyedi megjegyzések körébe tartozik, hogy az Idegenforgalmi szakmenedzser felsőfokú szakképzés fontos szerepet tölthet be egyre inkább a többszintű képzési szisztémában a hallgatók munkaerőpiaci érvényesülésének fokozása terén. Az idegenforgalmi ágazat jelentős szerepet játszik nemzetgazdasági szempontból: bővülő tendenciája reményt jelent új foglalkoztatási-, ill. jövedelemszerzési lehetőségek kialakulását tekintve. A szakképzés karon, ill. az egyetemen folyó egyéb képzésekhez való hatékonyabb illesztése, az ekvivalencia elősegítése lehetővé teheti a hallgatók több – ezek között piacképes - diplomával, végzettséggel való felvértezését, ezáltal munkaerőpiaci esélyeik növekedését. Az akkreditációs elvárások teljesítésével, az új képzési szisztéma alapelveinek gyakorlatban való</p>	

alkalmazásával tehát a szakképzés a munkaerőpiaci kompetenciák és esélyegyenlőség szempontjából válik elsősorban fontossá. Ezért kiemelkedően fontos a szakképzés képzési szerkezetben való újrapozicionálása, megerősítése, humán potenciáljának fokozása. Mindez különös jelentőséggel bír a Kaposvári Egyetem esetében, ahol munkaerőpiaci szempontból hátrányban lévő pedagógus és agrár végzettségű fiatal pályakezdőket viszonylag nagyobb volumenben bocsát ki az intézmény az összhallgatói létszámhoz képest.

A tudományágat érintő jövőbeli képzésekre vonatkozó kollégiumi megjegyzések, javaslatok:

- *Az adott tudományágban az alábbi képzések közül milyen képzésre képes az intézmény³ .?*
 - **FSz képzés (felsőfokú szakképzés)**

A KE CSVMPFK jelenlegi kapacitásait, a képzési területen szerzett tapasztalatait, az egyetemi struktúrában fellelhető lehetőségeket és feltételeket, valamint a tudományághoz tartozó képzésekkel szemben megfogalmazott elvárásokat, követelményeket egyaránt figyelembe véve, „FSZ” szinten képes az idegenforgalommal, turizmussal kapcsolatos képzéseket folytatni.
- *Hogyan készüljön fel az intézmény a tudományág tekintetében a soron következő akkreditációs értékelésre?*

Az intézménynek elsősorban a változó, a humán potenciált érintő elvárások teljesítéséhez szükséges erőforrásait célszerű elsősorban mozgósítania. Az erre vonatkozó lépéseknek meg kell jelenniük a humánpolitikai stratégiában, az ezt reprezentáló dokumentációban és intézkedésekrendszerben.
- *Mire kívánjuk felhívni a a majdan kiküldendő látogató bizottság figyelmét?*

Fontos kérdés, hogy a KE szervezetfejlesztési célkitűzéseiben és gyakorlatban kivitelezett lépéseiben képes lesz-e a változó feltételek közepette megfelelően újrapozicionálni és megerősíteni az elsősorban munkaerőpiaci szempontból fontossá váló képzést, s képes lesz-e azt a kiegészítő jellegű átjárhatóságot biztosítani a hallgatók számára, ami valóban kihasználhatóvá teszi a képzési időszakban az alapdiploma mellet való ismeret-és diplomaszerezést.

KAPOSVÁRI EGYETEM

TANÁRI MODUL

MINŐSÉGÉRTÉKELÉS

- **Oktatói háttér**

A testület 17 tagjából 10 oktató nem rendelkezik tudományos fokozattal. Ennek egyik magyarázata az, hogy rendkívüli mértékben leterheltek oktatási feladatokkal, így nem marad kapacitásuk a fokozat megszerzését elősegítő teendők végzésére. Ebben a vonatkozásban sürgős segítségre szorulnak az egyetemi vezetés részéről.

- **Infrastrukturális feltételek**

A tárgyi feltételek, mint az az egyetem egészére jellemző, ezen a területen is kifogástalanok.

- **A képzés tartalma, a tananyag korszerűsége**

A képzés tartalmának színvonalában a tudományág területén jelentős különbségek tapasztalhatóak az egyes modulok között. Ebben a vonatkozásban a szakmódszertani tananyagok színvonalasnak, kellő mélységben kidolgozottak, jól tervezettnek minősíthetők. Ez a hallgatók felkészültségében is jól tükröződik. Ami a neveléstudományi tananyagot illeti, mindez már nem mondható el. Ezen a területen a korszerűség, az áttekinthetőség, az összehangoltság, a gyakorlatiasság és az eredményesség hiányosságai együttesen jelennek meg.

Ennek a helyzetnek a korrekciója sürgős lépéseket kíván meg a kari vezetés részéről.

- **Hallgatói teljesítmények**

A hallgatói teljesítmények különösen a szakmódszertanokhoz kapcsolódó területeken jók. Itt a vizsgák színvonalán túl a hallgatók különböző rendezvényeken – kiállításokon, műsoros esteken – is figyelmet érdemlő formában mutatják be tudásukat, tehetségüket.

A TUDOMÁNYÁGAT ÉRINTŐ JÖVŐBELI KÉPZÉSEKRE VONATKOZÓ MEGJEGYZÉSEK, JAVASLATOK:

A tudományág jövője döntően az oktatói háttér felfejlesztésének függvénye. A testület szakterületnek adekvát felkészültségű és tudományos fokozattal rendelkező oktatókkal történő mielőbbi megerősítése nélkülözhetetlen feltétele annak, hogy a tanári modul működése az aktuális hazai feltételeknek megfeleljen, továbbá annak is, hogy a végzett óvodapedagógusok és tanítók a *neveléstudományi mesterszintű képzésben* tovább folytathassák tanulmányaikat.